UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo LX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

ab hoc mũdo ꝑ ꝯtemptũ q̃ſi a monumẽto
fetido. ſicut fuit paul⁹. q2 oĩa fetida repu/
tans dicit. Oĩa arbitrat⁹ ſum vt ſterco/
ra. Et his ieſus occurrit ꝯſolãdo ⁊ adiu/
uando eos Iſa. lxiiij. Occurriſti letãti ⁊ fa
cienti iuſticiã. Sed audiam⁹ q̃d dr̃ de iſtꝭ
mulierib⁹. q̃a ille accedẽtes tenuerunt pe
des ieſu. ꝑ q̃d ſignificat̃ ꝙ tales debẽt ĩ opi
bus ſuis accedere miſcðiam dei ⁊ iuſticiaꝫ
vt dicãt cũ Ps. Miſcðiam ⁊ iudiciũ canta
bo tibi dñe. Tertio apparuit petro. vt dicit̃
hic Luc. vlti. Neſcit̃ tñ q̃n aut quõ. Et iſta
apparitio ẽ ꝯſolatio pctõꝝ. Dicit enĩ Ber.
Magna dignatio dñi ꝙ ei ſpecialit̃ p̄ cete
ris voluit apparere quẽ de negatiõe p̄ cete
ris rea ꝯſcia ꝯfundebat. Significat ḡ iſta
apparitio ſtatũ penitentium. nã q̃a petr⁹ a
cõſpectu dñi exiuit foras ⁊ cepit flere. me/
ruit iſtã dñi apparitionẽ. Sed q̃re eũ ꝑmi/
ſerat cadere qui eum p̄ ceterꝭ plus dilexit.
Rñdeo ſcḋm Greg. Q2 in h̄ magne pietatis
diſpenſationẽ oñdit dñs ꝙ eũ quẽ cuncte
voluit p̄ficere eccl̃ie ꝑmiſit cadere. vt ĩ ſua
culpa diſceret q̃liter alijs debeat miſereri
Ecci. xxxj. Intellige q̃ ſunt primi tui ex te
ipo. Vñ dido enee rñdit. Nõ ignara mali
miſeris ſuccurrere diſco. Ex q̃ infero ꝙ li/
cet meli⁹ ſit hr̃e p̄latum innocentẽ q̃ntum
ad v̄tutẽ interceſſiõis apud deũ. tñ meli⁹ ẽ
habere penitentẽ q̃ntũ ad cõpaſſionẽ mi/
ſerationis. Quarto apparuit duob⁹ diſci/
pulis in emaus euntib⁹. q̃d interp̄tat̃ po/
pulus abiectus. vel deſideriũ conſilij. et ſi/
gnificat ſtatum religioſorũ. q̃ elegerũt eſſe
abiecti in domo dñi magꝭ q̃ȝ habitare ĩ ta/
bernaculis pctõꝝ. ⁊ q̃ deſiderãt ꝯtinue im
plere cõſilia diuina ſcꝫ pauptatẽ. caſtitateꝫ
⁊ obedientiã. Quinto apparuit. xj. diſcipu
lis ſimul congregatis Ioh. xx. ⁊ ſignificat
ſtatũ p̄fectoꝝ q̃ in vnũ congregant oĩa ſua
opera. ⁊ portas ſenſuũ ſuoꝝ clauſura diſ/
cretionis cuſtodiũt. Det ergo de⁹ vt et no
bis appareat in corde ꝑ gr̃am. ⁊ in futuro ꝑ
gloriã. Qð ip̄e nobis p̄ſtare dignet̃ ⁊c̃.

Feria tertia paſce. Sermo LX.

Duo ex diſcipu/
lis ieſu ibant ipſo die reſurre/
ctionis in caſtellũ q̃d erat ĩ ſpa
cio ſtadioꝝ. lx. ab hierl̃m noĩe emaus Lu/
ce. xxiiij. ⁊ Mat. xxviij. ⁊ Joh. xx. Pro ha/
benda ꝯtinuatiõe euãgelij heſterni ſciẽdũ
eſt vt dicit Aug⁹ de ꝯcordia euãgeliſtaruꝫ
Q2 cũ maria magdalena veniſſet ad ſepul
chrũ ⁊ nõ inueniſſet ieſum in monumento
ſed ſolũ angelũ ſedentẽ ſup reuolutũ lapi/
dẽ vt dictũ eſt heri. Maria vtiq3 ex inſtin/
ctu ãgli ⁊ p̄cepto iuit ſtatĩ ad ap̃los. xj. Et
ſignãter locuta ẽ petro d̄ reſurrectiõe dñi.
petrus aũt audita tã expectabili reuelati/
one cũ iohanne ibant ad monumentum. ⁊
venientes nõ inuenerũt quicq̃ȝ ibi niſi lin/
theamina inuoluta in vnũ locũ ibi. vt dici
tur Joh. xx. Illa autẽ volens adhuc certi
us experiri de reſurrectiõe xp̃i ſeq̃bat̃ pe/
trũ ⁊ iohẽm. Cũ illi receſſiſſent. illa ſola ꝑ/
ſtitit ibi lamentãdo ⁊ manſit. vbi ſtatĩ ap/
paruerũt ei duo angeli. cũ q̃bus ip̄a collo/
quebat̃ de facto ꝑ quo venerat. Et ipſa ſic
loquente vidit illos angelos attente aſpi/
cientes in locũ q̃ erat poſt eã. Illa aũt cõſi
derata attenta aſpectione angeloꝝ poſt ſe
vt dicit Orige. vtiq3 eſſe aliq̃d ſuſpicabat̃
poſt ſe. Et ſic ſtatĩ retroſpexit ⁊ inuenit ie/
ſum ſtantẽ poſt ſe in forma ortulani. Ieſ⁹
vero noĩauit eã noĩe ꝯſueto. dicẽs Maria
Cui illa. Raboni. ⁊ ꝯſeq̃nter voluit oſcula
ri pedes ei⁹. ſed eo nõ ꝑmittẽte. illa mox cu
currit ad diſcip̃los dicẽs eis q̃ viderat. ⁊ ĩ
illo trãſitu eadẽ maria inuẽit alias mulie/
res cũ q̃b⁹ cõuicta ibat ꝑ viã. Cũ aũt p̄ceſ/
ſiſſent occurrit eis ſtatĩ ieſus. vt dr̃ Mat.
xxviij. di. eis. Auete. et ꝑmiſit eis tangere
pedes ſuos. p̄cepitq3 eis vt dicerẽt ap̃lis. q̃
⁊ fecerũt dicẽtes. Vidim⁹ dñm. Sicq3 iã
xp̃s eis his apparuit. Tertio aũt apparuit
petro redeunti a ſepulchro. vt dicit Aug⁹.
Licet nullus euangeliſtarũ hoc dicat exp̄ſ
ſe. His ergo iã trib⁹ apparitionib⁹ factꝭ eo/
dem die reſurrectionis domini duo diſci
puli audita iam nouitate de reſurrectõne
chriſti ab apoſtolis ⁊ mulieribus. licet ad/
huc imperfecte crediderunt reſurrectiõeꝫ
domini quaſi ex quadam dubitatõne ibãt
ad quoddam caſtellum nomine Emaus.
q̃bus euntib⁹ ſic ĩ via dñs apparuit eis. Et
hec fuit q̃rta apparitio de q̃ dicit in euãge
lio hodierno. Duo ex diſcipul' ieſu ⁊c̃. Vbi
euãgeliſta tria fac̃. Primo oñdit quõ xp̃s
d̄ ſe loq̃ntib⁹ apparuit. Scḋo quõ eis enar
rauit ſcp̃turaſ ipſiſ dubitãtib⁹. Tertio quõ
manifeſtauit ſe ipſis diſcũbentib⁹. ibi. tũc
apti ſunt oculi eoꝝ. A Quo ad p̄muꝫ

dicit ſic. Duo ex diſcipul' ieſu ibãt ꝛc. Qui
aũt fuerũt iſti duo diſcipuli diuerſimode
ſentiunt doctores. Quidã dicũt ꝙ fuit vn⁹
cleophas. et alter vt dicit Theophil⁹ fuit
lucas euãgeliſta. q̃ ꝓpter humilitatẽ ſe non
noĩauit. Hoc ſentit Gre. in mora. ſed Am
bro. videt̃ dicere ſup lucã ꝙ nõ fuit lucas
ſed ali⁹ noĩe almeon. q̃d verius credit̃. Nã
lucas poti⁹ fuit diſcipul⁹ aploꝝ q̃ȝ ex diſci
pulis xp̄i. ſicut ꝓbat̃ p̄ Johẽm in prologo
eiuſdẽ euãgelij ꝛ Aug⁹. quicq̃d tñ ſit ď iſto
modice vtilitatꝭ eſt nobis ad ſciendũ. Iſti
ergo duo diſcipuli ibant ipa die reſurrecti
onis dñi. poſt illas tres apparitiões xp̄i in
quoddã caſtellũ qđ diſtabat ab hierl'm. lx.
ſtadijs. que ſcȝ. lx. ſtadia faciũt ſeptẽ milia/
ria cũ dimidio vt dicit Albert⁹. Nicolaus
tñ de Lyra dicit ꝙ. lx. ſtadia faciũt q̃ttuor
leucas integras ſine q̃ttuor ſtadijs. ſed hẽ
ſolũ ex diuerſa cõputatione illoꝝ. nomine
emaus. q̃ ſm̃ Bedã dicebat̃ poſt hoc Nico
polis. q̃ p⁹ expugñtionẽ iudee fuit reſtaura/
ta ſub marcho ꝛ armelio et anthonio. ſed
mutauit nomẽ. Et ipi loq̃bant̃ ad inuiceȝ
non q̃ſi credẽtes. vt dicit Theophilus. ſȝ
vt ſtupentes in rebꝫ extraneis. De q̃ aũt in
ter cetera loq̃rent̃. dicit ꝙ de his omnibꝫ q̃
acciderãt. ſcȝ tp̄e paſſionis xp̄i in ꝓprio fa/
cte. vtputa de traditione. flagellatione. cru
cifixione ꝛ ſepultura. ꝛ demuȝ apparitione
mulieribꝫ facta. Et credendũ eſt ꝙ iſti duo
diſcipuli nõ ſine magno dolore loq̃bãtur.
de his oibꝫ que acciderãt. exẽplo q̃ruȝ nos
ea que vidim⁹ ꝛ audiuim⁹ de opibꝫ xp̄i an/
nunciare alijs debem⁹. ꝛ ꝯferre inter noſ/
metipos. Iuxta illud Job. vij. Quapro/
pter ꝛ ego nõ parcã ori meo. loq̃r in tribu/
latione ſpũs mei. ꝯfabulabor cũ amaritu/
dine aĩe mee. Et factũ eſt dũ fabularent̃
ſecũ. Fabula dicit̃ cõpoſitio ex mirꝭ incre/
dibilibꝫ. q2 vero iſti mirabant̃ de his q̃ ac/
ciderant. nec ea plene credebant maxie de
reſurrectione. Ideo fabulari dicunt̃. ꝛ ſe/
cũ q̃rerent ſcȝ toto conatu adinuicẽ de ſal/
uatore. Vñ. ij. Paral'. xv. In tota voliitate
ſua queſierũt dñm ꝛ inuenerũt eũ. De q̃bꝫ
aũt q̃ſierunt inter ſe facile ẽ videre. q2 for/
te de illis ꝙ fuit tãta ꝑuerſitas iude vt tra/
deret dñȝ ſuũ. Et quõ xp̄s nõ reſtitit capi
entibꝫ eum. Itẽ quõ apl'i eius tanq̃ȝ puſil/
lanimes nõ defenderũt eũ ſed fugierũt ab
eo. Inter cetera tñ querebãt quo deberẽt
diuerti. ex q̃ fuerunt ſine p̄re. ꝛ quã vitã eli/
gerent. Ultimo an poſſibile fuiſſet eum re
ſurgere. ꝛ an illa vera eẽnt q̃ p̄ mulieres di
cebant̃. Cũ aũt illa cũ amaritudine ꝯfabu
larent̃. tunc ipe ieſus. de q̃ ſcȝ loq̃bant̃. ap/
propinquãs ibat cum illis. Ecce iuxta vul
gare ꝓuerbiũ. Lupus ẽ in fabula. dũ. ſ. ipe
ſuꝑuenit de quo loq̃bant̃. Theophil⁹ ſpiri
tuale corpus qđ habebat xp̄s nulla impe/
diebat̃ loci diſtantia q̃n ſtatim adeſſet vbi
ꝛ cũ q̃bꝫ volebat. Attende quõ familiaris ẽ
xp̄s de ſe loquẽtibꝫ Math. xviij. Ubi duo
vel tres ꝯgregati fuerint in noie meo. illic
ego in medio eoꝝ ſum. Quia aũt in iſta ſcȝ
ꝯfabulatione occurrebãt dubitabiles q̃ſti
ones. quas ipi p̄ ſe nõ ſufficere poterãt ad
ſoluendũ. ideo ponit̃ eoꝝ ignorãtia. vt ď.
Oculi aũt eoꝝ tenebant̃ ne eũ agnoſcerẽt.
habebat eñi paſſionẽ in oculis que ď au/
riſia. vel ſm̃ alios acriſia. latine vero ď in/
uidentia. ꝛ eſt duplex. vel q̃ñ rem p̄ñtẽ nõ
videm⁹. vel q̃ñ viſam nõ cognoſcimus. q̃ñ
freq̃nter rẽ viſam querim⁹ aut quã manu
tenemus. (B) Theophilus ponit tres
cauſas hm̃oi apparitiõis xp̄i ꝑegrine. Pri/
ma vt diſcipuli nõ timẽtes eũ dicerẽt totã
ſuã intentionẽ corã ipo. Scđo vt intellige
rent ꝙ licet ideȝ ſit corp⁹ xp̄i q̃d reſurrexit
ſicut ꝑus. nõ tñ oibꝫ eſſet viſibile. ſed quibꝫ
vellet. Tertio vt intelligerẽt ꝙ poſt morte
ꝯuerſatio ei⁹ nõ erat digna hoibꝫ ſed ange
lis. Grego. tñ dicit q2 talẽ ſe illis demõſtra
uit exteri⁹ in oculis corpis q̃lis apud illos
erat int⁹ in oculis mẽtiſ. Ipi eñi xp̄m ama
bant. ꝛ tñ de ipo dubitabãt. Propter amo
rẽ igit̃ ſe oñdit eis. ſed ꝓpter dubitatiõeȝ co
gnitiõis ſue ſpeciẽ ab eis abſcõdit. Prio q2 exp
ci q̃re nõ cognouerũt eũ apl'i. Prio q2 eo
oculi tenebant̃ ꝛ forte fuit ex triſticia ꝛ do
lore cordis repleti. Uel vt dic̄ Aug. in ipis
oculis oꝑatiõe ſathane caligo q̃dã erat ſu
xu alicui⁹ hũoris cauſata. p̄ quã diabolus
volebat impedire cognitionẽ xp̄i. vel vt dẽ
Mar. q2 in alia ſpecie oñſus ẽ eis. Et ait
ad illos. Hic ponit̃ xp̄i allocutio de eoꝝ
dubitatiõe. Ex q̃ eñi ipi nõ aduertebãt ep
ꝯñs nec loq̃batur ſibi. Ipe ꝓuenit eos vt
ꝓuocaret eos ad colloquiũ. ꝛ dicẽs. Qui
ſunt hi ſermones q̃s ꝯfertꝭ adinuicẽ. q. d.
Ex q̃ nihil mihi loq̃mi. tũc ſignuȝ ẽ ꝙ aliqd
arduuȝ inter vos tractatis. et eſtis triſtes
et ſic nihil loq̃mini mihi. hoc eis ꝑdixerat

Joh.xvj. Quia plorabitis vos ꝛc. Sꝫ ne
viderent̃ aliq̃d inhoneſtū tractare ſtatim
reſpōdebat ſibi vnꝰ ex illis noīe cleophas
ꝛ dixit ei. Tu ſolus ꝑegrinꝰ es. ſ. ꝑ hac vi/
ce q̃ veniſti ad diez feſtū in hierl'm cū alijs.
vt dr̄ Joh.ij.ꝛ.vij. Et ly ſolꝰ nō fac̃ excluſio
nē aliorū ꝑegrinoꝝ ſed excludit cognitio/
nē ab eo ſic apparente. de manifeſta morte
ieſu. vt ſit ſenſus. Cū multi ꝑegrini ſunt in
hierl'm q̄ de h̄ facto ſciūt. tu ſolus es inter
eos q̄ hec ignoras. ꝛ hoc eſt mirū. Et bene
dicūt iſti xp̄m ꝑegrinū. Primo q2 erat de
longinq̄s partibꝰ celi. Scd̄o vt dic̄ Beda.
q2 longe natura eiꝰ ab eis ꝑ reſurrectiōis
gloriā diſtat. Tertio q2 fidei eorū erat ex/
traneus. Ps. Extraneus factꝰ ſum fratri/
bus meis. ꝛ ꝑegrinꝰ. Cōtra arguūt eū. Et
nō cognouiſti ea q̄ facta ſūt. Acſi dicāt ꝑe/
grini ꝯſueuerūt inq̄rere de nouitatibꝰ. tu
aūt exiſtens circa tales nouitates mirū eſt
q̄ ignoras. Et ne excuſaret̃ de obliuiōe di
cunt notant̃. q̄ ſunt facta in illa his diebꝰ. i.
nouiter ꝛ recenter. Quibꝰ ille dixit. Que.
nō q̄rit ex ignorātia. vt dicit Lyra. ſꝫ ſicut
mgr̄ ſciens aliq̄d ꝑfecte. q̄rit nihilominꝰ a
diſcipulo. vt audiat intentōez ſuā. Deinde
dr̄ rn̄ſio diſcipuloꝝ. In q̄ cōmendant xp̄m
tripliciter. ſ. reſpectu dei. reſpectu ſui et re/
ſpectu primi. Et dixerūt ei de ieſu nazare
no. Ecce cōmēdatio patrie. i. florido. Can̄.
ij. Ego flos campi. Cōmendāt v̄tutē. quia
vir fuit. i. virtuoſus Lu.vi. Uirtus de illo
exibat ꝛ ſanabat oēs. Itē cōmendāt offici/
um q2 dicūt ꝓpha. Joh.vi. Hic ē vere ꝓpha
Et dicit glo. dicunt eū ꝓpham. tacēt aūt de
filio dei. q2 nō ꝑfecte crediderūt. vel q2 licꝫ
ſciunt ꝛ credūt. tn̄ timent reuelare ſibi. ti/
mentes ne eēt vnꝰ ex hoſtibꝰ xp̄i. ꝛ ſic neſci
entes cū q̄ loquunt̃ tacent de filio dei. Itē
cōmendant opus dicētes. Potens in ope
ꝛ ſmone. ſm Lyrā. p̄dicatiōis in ſuſcitan/
dis mortuis. ꝛ ſic de alijs curandis infir/
mis. Quāte aūt ſit potētie xp̄i ſmo dr̄ Lu.
iiij. Stupebāt aūt in doctrina eiꝰ. q2 i po/
teſtate erat ſmo illius. Itē cōmēdant euꝫ
reſpectu dei. Corā deo. accepꝰ. ſ. deo in oī
bus p̄dictis Math.iij. Hic ē filius meꝰ di
lectus in q̄ mihi cōplacui. Itē cōmendant
eū reſpectu primi dī. Et oīmi p̄p̄lo. Omis
p̄p̄ls gaudebat in vniuerſis q̄ glioſe fiebāt
ab eo Lu.xiij. Et ita deſcribunt eū in vita
Cōſeq̄nter deſcribūt. q̄d factū eſt i morte.

Et quō. certe ꝑ inuidiā tradidert̃ eū ſūmi
ſacerdotes. ſcꝫ pilato ꝛ gentibꝰ. q̄ tn̄ eū ve/
nerari debuerant. in dānationē mortis. h̄
habet̃ Math.xxvij. Et inſinuant genus
mortis dicētes. Et crucifixerūt eū. vn̄ ag/
grauant̃ eis cauſe triſticie. q2 poſt hec om/
nia ſperabamꝰ q̄ ipe redempturꝰ eēt iſrl'.
q. d. q̄uis triſtes fuimus ꝓpter mortem ſu
am. tn̄ ſpes reſurrectionis ſue mitigabat ī
nobis aliq̄liter triſticiā. nunc autē q̄a non
reſurrexit deſperamus multo fortius. Et
dicit Theophilus q̄ ipi eſtimabant xp̄m
ſolum redempturū iſrael. i. iudeos a ſerui
tute romanoꝝ. ꝛ fieri ſolum regē terrenū.
q̄d ꝛ iudei hodie a meſſia expectant. cū ta/
men q̄rendūꝫ eſt prius liberari a ſeruitute
peccati. Et nunc ſuꝑ hec oīa dies eſt ter/
tia hodie q̄ hec facta ſunt. h̄ dicunt ipi ſm
Lyram. reducētes in memoriā q̄ predixe/
rat tertia die ſe reſurrecturū. Sicut etiaꝫ
dicit Theophilus. Cōſequēter ſubiūgūt
de reſurrectiōe quaſi heſitando. adducen/
tes teſtimoniū mulieꝝ ꝛ alioꝝ. vnde dicūt
Sed ꝛ mulieres q̄dam ex nr̄is terruerūt
nos. Hoc intelligēdū ē q̄ ad ablationē cor
poris xp̄i. de q̄ turbabant̃ apl'i audito iſto
a mulieribꝰ. nō autē de reſurrectione annū
ciata ꝑ ipas q̄ eis erat ꝯſolabilis. Subiū/
gunt tn̄ teſtimoniū mulieꝝ q̄ ante lucē fu/
erunt ad monumentum. dum adhuc tene
bre eſſent Joh.xx. Et nō inuēto corꝑe. q̄a
dicit̃ Lu.xxiiij. Et ingreſſe nō inuenerunt
corpus dn̄i ieſu. Et q̄ſti dicūt q̄ nō inuen
to corꝑe xp̄i mulieres exierūt cito de mo/
numēto ad dicendū q̄d factū eſt apl'is. dicē
tes ſe etiā viſionē angeloꝝ vidiſſe. vt habe
tur Joh.xx. vnū ad caput aliū ad pedes ie
ſu in ſepulchro. Qui ſcꝫ angeli. dicūt eum
viuere Lu.xxiiij. Quē queritis viuentē cū
mortuis. ſurrexit. nō eſt hic Et abierūt q̄/
dam ex noſtris. ſ. ſocijs et apl'is xp̄i. ſ. petrꝰ
et iohannes. vt dicit̃ Joh.xx. Et ita inue/
nerunt. ſcꝫ corpus chriſti ſublatum et mo/
numentum apertum et vacuūꝫ. et linthea
mina et omnia alia ſicut eis mulieres dixe
runt. Ipſum vero non inuenerunt ſcꝫ ibi
in loco ſepulchri. licet poſtea eum in via in
ueniſſēt vt dicitur Math.xxviij. Ecce bo
ne mulieres ſunt aliquādo audiende. Un̄
Gen̄.xxj. Sara dixit abrae. Eijce ancillā
ꝛ filiū eiꝰ. Et noluit abraā. Sꝫ dn̄s deꝰ di
xit ad eū. Oīa q̄ locuta ē tibi Sara audi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

voce eius. (C) Xp̄s itaq̄ audit̄ ꝑ xp̄m
a diſcipulis illis duob᷒. ⁊ ꝑcepta int̄ cetera
eoꝝ dubitatione de ſua reſurrectōe tanq̄
pius mgr̄ dubitationes eoꝝ cōfutat ſcptu
ras allegat ⁊ ratōne ꝓbat. vt ſequit̄. Et ipſe
dixit ad illos. ſcȝ arguens eos ex eoꝝ rn̄ſi-
one. O ſtulti. ſ. ꝑ cecitatē intellectus ⁊ igno
rantiā. maxime aūt ſtulti q̄ꝛ credebāt ſolū
redemptionē iſrael tpalē. ⁊ nō etnam ⁊ ſpūa
lem. ⁊ tardi corde. i. duri mente. ad creden-
dum in oīb᷒ q̄ locuti ſunt ꝓphete. ſcȝ de xp̄i
morte ⁊ reſurrectione. Vn̄ Actu. iij. dr̄. De
us q̄ ꝑnunciauit ꝑ os omniū ꝓpheraꝝ pati
xp̄m ſuū. ſic impleuit. Conſequent̄ arguit
rōne. Eſt eni mod᷒ ꝓbandi alicui ꝑ aucto
ritatē ⁊ rōnem. Cū ḡ xp̄s allegaſſet ꝓphas.
ꝯſeq̄nt̄ arguit rōne. Dicit̄ ad Heb. ij. De-
cebat eni eū ꝑ paſſionē ꝯſummari. vbi glo.
id eſt. niſi xp̄s pateret̄ homo nō redimere-
tur. vn̄ dicit. Nōne oportuit xp̄m pati ⁊ ita
intrare in gloriā ſuā. q̄ſi arguat. Illud q̄d
eſt diffinitū ab et̄no ex conſilio trinitatis
nō poteſt variari. ſed xp̄m pati fuit diffini
tū iſto modo. ḡ oportuit eū pati. oportuit
q̄dem. i. neceſſe ꝯditionale fuit. ſcȝ ſi redē-
ptio homis ordinari debuiſſet. nō aūt ne-
ceſſe ſimplicit̄. Quia q̄uis ali᷒ modus re-
demptiōis fuiſſet poſſibilis. nullus tn̄ ita
fuit ꝯgruus ſicut paſſio xp̄i. Sed in ꝯrm̄
Greg. xxj. li. mora. Qui fecit nos de nihilo.
ꝑter ſuā paſſionem nos potuit redimere.
Verū eſt de abſoluta potētia nō autē ordi-
nata. Et ḡ oportuit xp̄m pati vt dicit Ly-
ra. Tum propt̄ ordinationem. tum propt̄
xp̄i exaltationē. tū ꝓpter hūani generis re-
demptionē. tū propt̄ ſcp̄ture impletionē.
Vn̄ Hiero. ſup illud pſ. lxvij. Et dn̄i dn̄i
exitus mortis. Glo. Ac ſi di. Quia de mor
te indignaris hūana conditio. patient̄ fer
mortē. q̄ꝛ ⁊ dn̄i qui pctm̄ nō fecit. Dn̄i dico
exitus ab hac vita nō alius fuit q̄ꝫ mortis
id eſt. ꝑ mortē. Et ita intrare ī gloriā ſuā
id eſt. in gloriā ꝑ ipm̄ acq̄ſitā. q̄ gloria con
ſiſtit in dotib᷒ anīe ⁊ in glorificatiōe ab om
ni ꝑplo. Hoc eni merito ſue paſſiōis xp̄us
acq̄ſiuit. q̄ꝛ meruit glorificari ab oī ꝑplo ſi-
cut verus deus Phil. ij. (D) Hic no-
tandū ꝙ ſi xp̄m oportuit pati ⁊ tūc intra-
re in gloriā ſuam. q̄d nos miſeri dicturi ſa
cturiq̄ ſumus qui nihil patimur. ⁊ tn̄ volu
mus intrare in gloriā alienā. Et incipiens
a moyſe ⁊ oīb᷒ ꝓphetis interp̄tabat̄ illis
in oīb᷒ ſcripturis. q̄ de ipſo erant in figu-
ris ꝑdicte videlicȝ in Gen. quō de latere vi
ri formata fuit eua. ſic de latere xp̄i eccl̄ia.
Item quō abel ꝑ ſacrificium deo placuit.
Cayn vero diſplicuit. Sic hoſtia xp̄i acce
pta fuit deo. iudeoꝝ victime diſplicuerūt.
Et cayn abel ex inuidia occidit Sic iudei
xp̄m. Itē quō abraam obtulit filiū in mon
te. Itē quō iacob vidit ſcalā celos tangen-
tem in myſterio ſc̄tē crucis. Itē quō moy-
ſes eduxit ſexcenta milia hoim̄. exceptis pu
eris ⁊ feminis. Itē quō noe crapulat᷒ a vi
no denudatus eſt corā filijs. Sic xp̄s po-
tatus in cruce aceto denudat᷒ ab eis. Pſ.
Confuſio operuit faciē meā. Duo filij illu
dentes ei ſcȝ iudei et gentiles. di. Vach q̄
deſtruis tēplū dei ⁊c̄. Sed ſurgēs a mor-
tuis maledixit vnū ſcȝ iudeos. Itē quō fi-
lij iſrl̄ peccātes morſu ſerpentiū puniti ſa
nati fuerūt ex aſpectu ſerpentis enei. Item
de ſamſone quō adamauit dalidā. Nō eni
allegauit eis poētica figmēta. nō philoſo-
phica argumēta. q̄ licet etiā fuiſſet aliq̄ de
xp̄o tn̄ paruā potuiſſent facere ꝓbationē
de ipſo. ḡ poti᷒ allegauit moyſen q̄ p̄mus fu
it ꝓpheraꝝ q̄ de xp̄o multa ꝑdixerat vt dr̄
Deut. xviij. Et ꝯſeq̄nter alios ꝓphas alle-
gauit vt Iſaiā. liij. q̄ dixit. ſicut ouis ad oc-
ciſionē duct᷒ eſt. Itē Hiere. xi. Ego quaſi
agn᷒ māſuetus q̄ portat̄ ad victimā. ⁊ ſic ó
alijs. breuit̄ allegauit alios ꝓphas in q̄daꝫ
generali. adducendo tn̄ ꝑncipalia dicta de
xp̄o. ⁊ q̄ntū ſufficiebat ad ꝓpoſitū oſtēdēdū.
vt dicit Lyra. Et appropinq̄bāt caſtello q̄
ibant. nō fuit eis tediū in via audire eum.
⁊ ita delectati in ſermone cito ſe eſtimaue-
rūt veniſſe. Et ipſe finxit ſe longius ire ad
remotius intēdebat ire ad locū magis di-
ſtantē. Sed a. d. tn̄ fictio duplicitas ē. Et
illa eſt peccatū. quomō hoc ꝯuenit. Dicen
dū ſcḋm Aug᷒. Q nō oīs fictio eſt menda
ciū. ſed ſolū illa qn̄ illud q̄d fingimus nihil
ſignat. ſed qn̄ in aliquā rem refert̄ non eſt
mendaciū ſed figura veritatis. vt hic erat.
Per iſtam eni fictionē q̄ finxit ſe longi᷒ ire.
ſignificabat̄ ſcḋm Grego. ꝙ longe erat et q̄ſi
ꝑegrinus a fide eoꝝ. Et coegerunt eū. i.
alliciebant eum verbis. et poſtea fortem
xerunt eum honeſte. dicentes. Mane no-
biſcum domine. quoniā adueſperaſcit. id eſt
incipit fieri nox. Et ꝙ hoc ſit verum oſten
dunt per ſignum cum dicit. ⁊ inclinata eſt

iā dies ad occaſum. Et hoc nos tenemur
pegrinos nō ſolū hoſpitare. ſed eos etiaʒ
ad domos nr̄as cogere ⁊ ip̄m dn̄m ieſum
dep̄care vt in iſtis dieb⁹ ⁊ alijs oīb⁹ mane/
at nobiſcū. Et q̄a iuſta petentib⁹ nō eſt de/
negādus aſſenſus. ſubdit̄ ḡ exauditio eoꝝ
cū dicit̄. Et intrauit cū illis. Cui⁹ rōnē aſſi
gnat lyra di. Quia p̄dictū deſideriū eoruʒ
diſponebat̄ ad fidei cōplementū. Et factū
eſt dū recumberet cū illis. q̄q̄ eū reputa/
uerūt pegrinū tn̄ eū locauerūt ad menſaʒ
cū illis. ⁊ nō ſeorſum. h̄ eſt ꝯtra dn̄os potē
tes. Sciebant enī q̄ dicebat eis Nā ſemp
paupes habebitis vobiſcū. i. hr̄e poteritis.
Math. xxvi. Et qꝛ dr̄ ꝯſeq̄nter q̄ acus vel
ſubula nō abſcondit̄ in ſacco. ideo narrat
euāgeliſta q̄ xp̄s q̄ hucuſq̄ latuit glīaʒ ma
gnifice iā oñdit. vñ dicit. Accepit panē ⁊ bn̄
dixit ac fregit ⁊ porrigebat ill'. Hoc miruʒ
eſt q̄ ip̄e dn̄s accepit nō exoratus aut hoꝛ/
tatus ſed ſimpl'r accepit ipis irreq̄ſitis panē
quē conſueuerat mādūcare ⁊ in ip̄o v'tutē
diuinitatis ſue oñdere. ⁊ bn̄dixit. i. verbis
aliq̄b⁹ dedicauit. ac fregit. p ſe. talit̄ ac ſi q̄s
cultello acuto ſcidiſſet. ⁊ porrigebat illis. ſ.
tanq̄ȝ diſpenſator eoꝝ. Et ita dicit Lyra.
q̄uis alibi careat auctoritate l'ra pn̄s d̄ fra
ctione (E) Et apti ſunt oculi eoꝝ. Hec
eſt tertia ps in q̄ oñdit̄ quō xp̄s cognit⁹ eſt
ab eis. vñ dicit. Et apti ſunt oculi eoꝝ. ſm
glo. Lyre. Quia voluntarie ſe eis oñdit in
effigie q̄ erat cognoſcibilis ab eis. Vñ ſm
Aug⁹. dicit̄. Quāuis ipi ſine oculis nō am/
bulauerīt aptis. tñ impedimētū q̄d fuit huc
uſq̄ eis oppoſitū fuit remotū. Erit̄. tñ dic̄
q̄ nō ſenſibiles. ſed oculi mētis fuerunt in
eis aperti. ⁊ h̄ bene ꝯcordat cū l'ra in q̄ dr̄.
in fractione panis. Non enī cognouerunt
aſpectu vel auditu Hoc enī fuit moris ei⁹.
vt ſm modū ſolitū panē frangeret. de q̄ ipi
recordati ſunt. ⁊ cognouerūt euʒ eſſe xp̄m.
Et ip̄e euanuit ab oculis eoꝝ. oñdēs q̄ ha
bebat corp⁹ glorificatū q̄d ſubito p̄t trāſ/
parere p dotē agilitatis vt dicit Lyra. Qua
re aūt ſubito eſt abſcōſus ab eis. q̄ ita eum
diligebāt. Rn̄det̄ q̄ ꝓpter tria. Primo ſm
Theophilū vt anim⁹ ip̄oꝝ magis accēde
retur in amorē ipius. Scdo ne eſſet cauſa
erroris. putantib⁹ q̄ tale corpus hr̄et ſicut
prius. Tertio ſm Glo. ſubtrahit̄ carnali/
bus oculis ſpecies infirmitatis. vt mentib⁹
incipiat apparere glīa reſurrectiōis. Quo
facto diſcipuli dixerūt ad inuicē. ſic lamen
tando qꝛ tamdiu eū deſiderabant. et tamē
tam cito diſparuit. Et autē deſideraſſent
eū. oñdunt ipi di. Nonne cor nr̄m ardens
erat in nobis. ac ſi dicāt. q̄nta nr̄a diligen/
tia q̄ nō aduertebam⁹ tam optimū ſociuʒ.
cū tn̄ cor nr̄m ſenſit eum eſſe dn̄m noſtrū.
oñdens ip̄m q̄s eſſet. Ex quo aūt ardebat
cor eoꝝ ſubiungūt. Dum loq̄ret̄ nobis in
via. ſ. amicabiliter ⁊ fauorabiliter dulciter
⁊ ſuauiter. Et aperiret nob̄ ſcripturas. q̄a
ſm Theophilū. v̄ba xp̄i intrabāt p aures
vſq̄ ad cor eorum. Et qꝛ neſcit tarda moli
mina ſp̄ūſſancti gr̄a. Ideo hi diſcipli ex ac
cenſione amoris. ſurgentes eadē hora re/
greſſi ſunt in hierl'm. ad alios diſcipulos
q̄ erāt in hierl'm ꝯgregati ꝓpter metū iude
orum. vt dicit̄ Joh. xx. Nec tardabat eos
via longa nec hora ſerotina nec cauſa ar/
dua ꝓpter quā venerant. vt dicit Albertus.
ſed potius inſtigabat eos amor ad annun
ciandū xp̄i reſurrectionē. ideo ſubdit̄. ⁊ in/
uenerūt eos ꝯgregatos. quia adhuc ⁊ tho
mas fuit cū illis. ⁊ ſic erant om̄es. xi. ⁊ plu/
res alij. ſ. virgo beata. maria magdalena et
alij amici xp̄i. Ideo dr̄. Et eos q̄ cum ipis
erant. di. qꝛ ſurrexit dn̄s. Et addunt vere.
nō ficte. vt dicūt iudei. nec fantaſtice vt di/
cunt manichei. ſed vere. i. viuifice viuit cor
pus a q̄ aīa receſſerat in morte ⁊ ſanguīe
ſparſo reaſſumpto. Et ad ꝯfirmationē di
cti inducūt apparitionē petri. ac ſi dicerēt.
Pro certo vera eſt apparitio quā vidit pe/
trus quia ip̄e eſt. aliter ip̄e non crederet ni
ſi eſſet ita in re. Sed ſi diceret̄. tamen iam
petrus fuit piurus. ergo nō debuit in teſti
moniū induci. Dicenduʒ. q̄ fuit ſecum ſup
eo iam diſpenſatū. Sicut patet Mar. vl/
ti. vbi angelus īſinuauit culpā eius dimiſ/
ſam. Et ipi narrabāt que geſta erāt in via.
ſcʒ de confabulatione et negligentia. et de
allegatione ſcripturarū ſalutifera. ⁊ ſic de
alijs. Ultimo quomō cognouerunt eū in
fractione panis. Et cōportauerūt eis gau
dium in ſimul de vera viſione chriſti gra/
tioſa. Sed ſuper hoc verbo quod dicitur
Rogauerunt euʒ vt maneret cum eis. Ex/
emplo eorum a nobis eſt rogandus qua/
druplicit̄er. Primo per caritatis amiciciā.
Secundo per orationis inſtantiam. Ter
tio per mentis opulentiam. Quarto p pa/
cis confidentiā. De primo ſcʒ de caritatis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

amicicia dicit Joh. xiiij. Si qs diligit me ſermonē meū ſeruabit. Et pater meus diliget eū. ⁊ ad eum veniem⁹. ⁊ māſionē apud eum faciem⁹. Scđo de orōnis inſtātia dicitur Lu. vlti. Coegerūt eum dicētes. mane nobiſcū dñe. Tertio de mētis opulētia dicit Lu. xix. In domo tua oportꝫ me manere. Quarto de pacis ꝯfidētia dr Joh. x. Querebant ieſum apphēdere iudei. ⁊ exiuit de finib⁹ eorū. ⁊ abijt trans iordanem in locū vbi Johānes erat baptizans pri⁹. ⁊ manſit ibi. Ecce xp̄s fugiēs ꝑſecutiones manet in loco pacis. Ps. In pace fact⁹ eſt locus eius. Iſido. Qui pacē amplectitur. xp̄o in ſe māſiōem parat. Pro qua māſione vt maneat nobiſcū hic ꝑ gratiā. ⁊ i futuro nos cū eo ꝑducat ad gloriā. ip̄m glorificantes implorem⁹. Quod nobis preſtare dignetur pater ⁊ fili⁹ ⁊ ſ. ſ. Amē.

In octaua Paſce. I. Sermo. LXI.

Stetit ieſus in medio diſcipulorꝫ ⁊ ait. Pax vobis Joh. xx. Sicut dicit btūs Aug. ſup Ps. lxviij. ſermone. ij. Duo qdem nob in genere hūano nota erāt. vnū autē incognitū. naſci quippe ⁊ mori om̄es ſciebam⁹. ſed reſurgere ⁊ ineternū viuere neſciebamus. vt ergo oñderet nobis xp̄s qđ nō noueram⁹ ſuſcepit duo que noueram⁹. Hec Aug⁹. Ex qbus verbis patet ꝙ xp̄s iō naſci ⁊ mori voluit ſicut ceteri hoīes. ⁊ tandē reſurgere a mortuis. vt reſurrectōe ſua doceret ſe eſſe ſupra hoīes. ac ꝑ h̄ ſpem daret homib⁹ reſurrectiōis future. Vñ dic Auguſti. lib. de ſymbolo tractatu p̄mo in fine. Credim⁹ reſurrectionē carnis q̄ p̄ceſſit in xp̄o vt hoc ſperet corpus qđ p̄ceſſit in capite. Hec ille. Sed qa hec difficilia ſunt ad credendū. Ideo xp̄s multiplici argumēto ſuā reſurrectiōem ꝓbauit. docēs nō eē impoſſibile homib⁹ qđ in ip̄o fuit iam inchoatū. ꝓpter qđ ſic dicit Aug⁹. in ſmone de reſurrectione dñi. Criſtus voluit reſurgere eo tp̄e q̄ cūcta reuiuiſcunt vt oñderet per h̄ homini eſſe poſſibile ꝙ qñqꝫ rediret ad vitam. ex q̄ terrenaſcētia videt redire ad vegetationē. Nā ſm ip̄m. Sicut poſt hiemalis frigoris frigidā ſepulturā. qdāmō pullulare elemēta om̄ia feſtināt. vt reſurgente dño ⁊ ip̄a reſurgere videant. Nā ex reſurrectione dñi aer ſalubrior. ſol cādidior. terra fit fecundior. ex tūc ſurculus vireſcit in frutice. herba creſcit in ſegete. vinea letat i palmite. Si igit cū floreſcit xp̄i caro om̄ia florib⁹ veſtiunt. neceſſe eſt vt aliqñ hō credat ſe reſurrecturū. Hec ille. Ad h̄ igit probandū efficacius dñs volēs reſurrectiōis ſue veritatē ꝓbare apparuiſſe legitur aplis ip̄o die reſurrectionis. ⁊ poſt h̄ die octauo eiuſdē vt veritate reſurrectiōis ſue ꝓbata nos d̄ reſurrectōe nr̄a accertioraret. Quā qdem veritatē reſurrectiōis ſue xp̄s ꝓbās ſtetit in medio diſcipulorū ſuorꝫ dicēs. pax vobis. Principaliter tria fecit Jeſus poſt reſurrectiōem int̄ diſcipl'os. Primo q: ſtetit. ſcđo qa in medio. tertio qa dixit pax vobis. In qb⁹ verbis xp̄s poſt reſurrectiōe; ſuā ꝯſolat ſuos fideles tripliciter. Primo qdem ꝯſolat eos tanq̄ꝫ fortꝫ et potens ad auxiliandū. cū dicit. ſtetit ieſuſ. q: expectat. Scđo ꝯſolatur eos tanq̄ꝫ ver⁹ mediator ad recōciliandū qa in medio. Tertio cōſolatur eos tanq̄ꝫ qetator ad pacificandū qa dicit pax vobis. et ita oñdit ſe eſſe auxiliatorem. recōciliatorē ⁊ pacificatorē.

Dixi primo ꝙ xp̄s cōſolat ſuos fideles ꝑ reſurrectionē tanq̄ꝫ fortis ⁊ potens ad auxiliandū in hoc ꝙ ſtetit. Stetit aūt xp̄s poſt reſurrectōnē ſuā triplici de cauſa. Primo ad vocandū vt ad p̄niam veniam⁹. Om̄is eni eius vita. om̄is doctrina ad h̄ fuit ordinata. vt factis ⁊ v̄bis nos vocaret ad p̄niam. Et ideo q ad p̄niam venire renuit om̄e illud infringit ⁊ deſtruit. ꝓpter qđ xp̄s venit. Q aūt xp̄s ad h̄ ſtetit dr Joh. vij. In die ingr magne feſtiuitatis ſcꝫ ſcenophegie q dies ſignificabat ſtatū beatitudis ſue ſm Lyrā. ſtabat ieſus ⁊ clamabat dicens. Si qs ſitit veniat ad me ⁊ bibat. Cōſtat aūt q qa nō vocabat tūc ad bibendū aquā materialē quā nō hēbat in copia cū eā ſol⁹ penerit a ſamaritana Joh. iiij. Et iō intelligit illud v̄bū de aq̄ p̄nie. ad quam xp̄s vocabat peccōres. Q ſi xp̄m vocantē peccōres multi tūc ſecuti ſūt qñ tñ adhuc nec ei⁹ miracula viderāt nec p̄mia exhibita ꝯſiderabāt quātū ⁊ nos rei ſum⁹. q vt dicit Gre. in omelia ſup Math. ⁊ miracula audim⁹ ⁊ p̄mia cognoſcim⁹. nec tñ ad xp̄m venim⁹. Scđo ſtetit dñs nr̄ poſt reſurrectiōe; ſuā. qſi paratus ad auxiliandū ⁊ ꝯfortādū ne i tribulatōibus deficiam⁹. Quis eni int̄ tot ꝑicula iter tot

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN